

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
:: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1800 korona,
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Bethlen két nagy beszéde a Házban, a genfi utról és a Beniczky ügyről.

A forgalmi adót két százalékra leszállítják, a tisztviselők 20 százalékos fizetés emelést kapnak, később 40 százalékig viszik a javítást.

Bethlen kijelentette a nemzetgyűlésen, hogy az ellenkezője igaz annak amit Beniczky vallott.

Elmondta: hogy nyilatkozott a Horthy fővezér Sófokon. — A legnagyobb tekintélyt meg kell védeni a támadásokkal szemben. — Beniczky valóságát zavarkeletésé a tarták felhasználni. — A kormányzó kívánta Beniczky lemondását a titoktartás alól.

Honnan származik a dajkamese arról, hogy Bethlen akarna a kormányzó lenni. Búnapia stolo ari a Somogyi Bacsó ügyben a bíróság előtt nem tesz valomást.

Budapest, jun. 17. A nemzetgyűlés mai ülését negyed 12 után nyitotta meg Huszár Károly alelnök. Amikor Bethlen István miniszterelnök belépett a terembe, a kormányparton zajos ovációval fogadták.

Napirend szerint következnek a választójogi törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Az 1. paragrafushoz Haller József szólalt fel, aki a választójogi tekintetében a férfiak és a nők egyenjogúsítását kívánja.

Kéthly Anna: Állást foglal az ellen, hogy már az első szakaszban különbséget tegyenek férfi és nő között.

Rakovszky Iván belügyminiszter reflektál az ellenzéki felszólalásokra és a kormányának a választójogi bizottságban kifejezésre juttatott álláspontját ismétli meg, majd a szakasz eredeti szövegezésben való elfogadását kéri.

A nemzetgyűlés többsége a szakasz eredeti szövegezésben fogadja el.

Az elnök: A miniszterelnök ur kíván szólni.

Tizenkét óra 22 perckor szólásra emelkedik Bethlen István gróf miniszterelnök: Szíves elnézésüket kérem, hogy a napirenden levő tárgy megszaktításával olyan ügygel kívánok foglalkozni, amely nincs a napirenden, nevezetesen a Genfben folytatott népszövetségi tárgyalásról és annak eredményeiről kívánok referálni.

— Nem fogok ezuttal nyilatkozni — mert nem fér beszédem keretébe — azokról a belpolitikai kérdésekről, amelyek távollétemben a nemzetgyűlésen felmerültek, azonban fentartom a jogot, hogy ezekről a kérdésekről máskor nyilatkozzam. (Helyeslés az egységespárton.)

Különösen felhívom a nemzetgyűlés figyelmét abból a szempontból arra a kérdésre, amely a múltkor márciusban, távozásom után merült fel, nevezetesen arra a kedvezőtlen kritikára, amelyet Románia képviselője és hozzá csatlakozva a többi kisantant-állam képviselői a magyar büdsé egyes tételei fölött gyakoroltak.

— Nem messze vagyunk már attól az időponttól, amikor a szanálási programot teljesen be kell fejezni.

A kormány 1926 július 1-re tervezte a szanálás befejezését, a büdsé egyensulya azonban máris helyreállt. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

A tisztviselői fizetések emelése. Olyan eredmények ezek, amelyekkel meg lehetünk elégedve. A tisztviselői fizetések kérdésében is legalább fontos és nagy lépést tettünk előre. — Ezután fontos a beruházási program, amellyel a gazdasági élet nehézségeit kívánjuk enyhíteni. Végül feladatunk volt, hogy a kisantant kritikájával szemben a valódi tényállás nyilatkozzék meg és hogy a megfelelő elégtételt megszerezzük.

Az a büdsé, melyet a pénzügyminiszter ur legközelebb fog betervezni,

huszonhét millió aranykorona felesleget mutat, be nem számítva a tisztviselői fizetés-emelést,

de ezt beszámítva sem deficités ez a költségvetés.

A takarékosági bizottság a tisztviselői létszámcsoökkentéssel kapcsolatban 2750 főnyi létszámcsoökkentést hozott javaslatba, ezenfelül a közigazgatási reform után még 3000 főnyi csökkentés nem B-listák útján történnék, — hanem főleg a megüresedett állások be nem töltésével. (Zaj a baloldalon.)

Felkiáltások: Ez kihalási rendszer.

Bethlen miniszterelnök: A takarékosági bizottság kidolgozott javaslatai még nem egészen véglegesek és ezek kihatással a büdsére még nem lehetnek teljes mértékben. Az a megtakarítás, amelyet ezenfelül el fogunk érni, 15 millió aranykorona körül mozog. — Ez a megtakarítás még fokozódik további intézkedések útján. Ezen az alapon azzal fordultunk a Népszövetséghez, hogy most már adja elvi hozzájárulását a tisztviselőfizetés-emeléshez, legalább olyan alapon, mint amilyen alapon márciusban kértük. — Tekintettel arra, hogy a

státusrendezéséről is szó van, együttvéve 20 százalékos fizetés-emelést kértünk.

Ebből 15 százalék a lineáris fizetés-emelés, 5 százalék pedig a státusrendezés következtében előállott az a helyzet, hogy a felsőbb osztályokban aránytalanul nagy a tisztviselők száma. (Zaj a baloldalon.)

Felkiáltások: Most is szaporítják!

Huszszaalékos javítás.

Bethlen miniszterelnök: Nem mi okozzuk ezt. A mi feladatunk az, hogy a státusrendezés útján a normális állapotokat helyreállítsuk. — Ez is természetesen, hogy bizonyos fizetésemeléssel jár. Ezért kérjük a 20 százalékos fizetésemelést. Ennek megfelelően döntött a népszövetség és a hozzájárulást megadta. Ennek a döntésnek a jelentősége a tisztviselők szempontjából nagyobb mint volt néhány hónappal ezelőtt, mert tulajdonképpen ma ez nem huszszaalékos, hanem harmincszaalékos fizetésemelésnek felel meg.

A szorzószám, amellyel a büdsében dolgoztunk, 17-ről leszállott 14.200-ra, ami körülbelül 17 százalékos javulást jelent. Ennek megfelelően az utolsó hónapokban az indexszámok is megfelelő javulást mutatnak, ez a javulás most már körülbelül 12 százalékosnak jelentkezik. És várható, hogy a jövőben a pénz értékének megfelelően fog emelkedni. — Kértük a Népszövetséget, hogy a fizetések megállapításánál ne vételessék figyelembe az a pénzjavulás, amely a szanálás óta beállott. Ennek a kérésünknek a Népszövetség eleget tévén, azt mondhatjuk, hogy ezen a réven a tisztviselői kar javuláshoz jut. A tisztviselői kar körülbelül 30 százalékkal fog jobban állani, mint a szanálás kezdetén.

Negyven százalékos emelésre van szükség.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Ezzel a magyar kormány feladatát befejezettnek nem tartja. A népszövetség előtt is rámutattam arra, hogy a magyar tisztviselői kar jogos igényeinek kielégítése szempontjából nem 15—20 százalékos, de legalább 40 százalékos eme-

lésre van szükség, azonban ezt természetesen a magyar kormány — tekintettel a büdsetális helyzetre, csak fokozatosan képes keresztvívni.

A nyugdíjasok kérdése.

Bethlen István: A nyugdíjasokról is kívánok szólni. Csonkagyarország 68 ezer olyan tisztviselőnek fizet nyugdíjat, akiket különben az utódállamoknak kellene eltartani. — Sajnos, a trianoni szerződés nem tartalmaz intézkedést arra vonatkozóan, hogy az utódállamok az ott szolgáló teljesítő tisztviselőket és azok nyugdíjait fizetni kötelesek. Ennek a kihatása pénzben kifejezve 41—42—48 millió aranykoronát jelent csak mint plusz. — Ez olyan nagy teher, amely büdseteknek körülbelül 10 százalékat emészt fel. De ma is, hogy a fölünk elcsatolt területekről tömegesen jöhetnek át a jövőben is olyan tisztviselők, akik nyugdíjra igényt tartanak.

Ez a fenyegető veszély a jövő szempontjából az, ami miatt ezt a kérdést a Népszövetség elé vittük. A Népszövetség még nem hozott döntést, azonban már az a tény, hogy a Népszövetséghez fordultunk, lehetővé fogja tenni bizonyos mértékig, hogy új tárgyalást kezdjünk azokkal a szomszédokkal, akikkel eddig megegyezést nem létesíthettünk. Csehszlovákia külügy miniszterével Genfben meg egyeztünk, hogy ezeket a tárgyalásokat meg fogjuk kezdeni.

70 millió aranykorona beruházása.

Ezután a beruházások kérdésével foglalkozott a miniszterelnök. — Hogy milyen szüksége van a közgazdasági életnek cselekvő tőkére, az is mutatja, hogy különösen a vidéken 30—50 százalékos kamatfizetés sem ritka. Ha azt nézzük, hogy háború előtt mennyit költöttünk be ruházásokra, akkor azt látjuk, hogy a mai csonkaország területére körülbelül 70—80 millió aranykorona esik. Tizenegy év óta ugyszólván egyáltalán nem történt be ruházás. Ennek megfelelően a kormány 100 millió aranykoronás beruházási programot dolgozott ki.

A népszövetség hozzájárult ahhoz, hogy az összes feleslegeket és az 1925—26. költségvetési év első felében a népszövetségi kölcsönből 30 millió aranykoronát használjon fel a kormány beruházásokra és amennyiben decemberben a tényleges eredmény azt bizonyítaná, hogy a budget megfelel a várakozásoknak, akkor a népszövetségi kölcsön további összegei is rendelkezésre állanak. Tehát körülbelül 70 millió aranykorona áll most be ruházási célokra rendelkezésre. (Eljenzés.) Ez az összeg azonban a következő félévben decemberben még más összegekkel fokozható lesz és nincs benne ebben az összegben az a 12 millió aranykorona, amely amugy is szerepelt már a múlt évi költségvetésben beruházás gyanánt.

A kisanant támadásainak visszaverése.

Végül megemlékezett a miniszterelnök arról a kedvezőtlen kritikáról, amelyet a kisanant gyakorolt Magyarország költségvetésével szemben és amely a kisanant bukaresti konferenciáján is kifejezésre jutott. Az egyik vád az volt, hogy Magyarország pazarló költségvetést állít össze. A másik vád pedig az volt, hogy a költségvetésben olyan tételek szerepelnek, amelyeket nem a valódi célokra, hanem titkos katonai fegyverkezésekre fordítanak. A kormánynak ezzel szemben kettős feladata volt. Hogy kimutassa ezeknek az állításoknak alaptalanságát és hogy lehetőleg utját vágja annak, hogy a jövőben a népszövetséget Magyarország elleni hasznos és sikeres támadások eszközeinek használják fel. Kifejtette

még a népszövetség előtt a magyar kormány álláspontját, amely szerint Magyarország az ellenőrzést bizonyos határokon belül fogadta el, amelyet a II. számú jegyzőkönyv pontosan körülír és amelyeket kizárólag a népszövetség főtanácsa gyakorol. A főbiztos képviselője a tanácsnak és el is mozdítható. A népszövetség főtanácsa direkt ellenőrzést nem gyakorolhat. Ebből az következik, hogy a népszövetség kritika tárgyává teheti mindazokat, akik a főbiztos hatáskörébe tartoznak, azonban minden ezentul menő Magyarország szuverenitását érinti, amelynek tiszteletben tartására pedig az államok kötelezték magukat.

— Arra kérte a népszövetséget, — bár ebből precedenst nem akar csinálni —, szólítsák fel a főbiztos jelentésére, hogy ezáltal az egész világ előtt bebizonyíthassa Magyarországot a maga igazát. Ennek megfelelően a főbiztos legjobb tudása szerint nyilatkozott is a két vádpont. A nyilatkozat tagadó volt, amit minden további nélkül tudomásul vett a népszövetség.

— Magyarország tehát elégtételt kapott a nagy világ előtt azokkal a kritikákkal szemben, amelyeket vele szemben gyakoroltak és erre szüksége is volt az országnak, mert az ország hírneve nagymértékben függ attól, hogy milyen híreket terjesztenek róla.

Ezzel a miniszterelnök befejezte beszédét.

Az egységspártól tüntető lelkesedés közben számosan sietnek a miniszterelnök üdvözlésére, elsősorban Vass József miniszter.

A miniszterelnök üdvözlése.

Ugron Gábor feláll helyéről, át-siet Bethlenhez s gratulál neki. Követi őt Apponyi Albert gróf, aki hosszasan melegen szorongatja Bethlen István kezét.

Amikor ezt a miniszterelnök körül levő egységspártiak észreveszik, zájosan megéjlenzik Apponyi Albertet.

Ezután a miniszterelnök Apponyival együtt kifelé indul a terem-ből. A kijáráshoz érve

Bethlen félrevonta a függönyt és maga előtt engedte ki Apponyit,

majd ő megy utána, követve számos egységspárti képviselőt.

A miniszterelnök beszéde után folytatták a választójogi javaslat vitáját egészen este 6 óráig. Csak a 2. paragrafust tárgyalták le.

Napirendi vita.

Az elnök aztán javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartsák a mai napirenddel.

A napirenden Várnai Dániel szól fel és azt indítványozza, hogy a holnapi ülésen tüzzék ki Nagy Vincének parlamenti bizottság kiküldetésére vonatkozó indítványát és az államtanács szervezéséről szóló indítványt. Az igazság érdekében a formai jogszabályokon is tul kell tenni magunkat.

Errődy Harrach Tihamér kijelenti, hogy a kormánypárt is szintén az igazságot akarja, azonban formai jogszabályokon nem tehetjük tul magunkat. Sokkal eredményesebben szolgáljuk az igazságot akkor, ha az ügyet a bíróságra bizzuk és nem egy parlamenti bizottságra. A parlamenti bizottságnak nincsen juris dikciója és így nem

tudja az igazságot szolgálni. *El-szólítja a szociáldemokratákat, ha vannak bizonyítékaik, álljanak elő azokkal.*

Rupert Rezső Várnai Dániel in-

Bethlen beszéde a Beniczky-ügyről.

A parlamenti bizottsághoz a kormányelnök nem járul hozzá. — Helyesli a tett intézkedéseket.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök szólal fel, Rupert Rezső indítványával kapcsolatban, amely ugy szól, hogy tüzzék napirendre azt a bejelentését is, amelyet a genfi tárgyalásokról ma tett a nemzetgyűlésnek, kéri a Házat, hogy azt az indemnitás tárgyalásával kapcsolatban tegyék meg, ami reméli, néhány nap mulva bekövetkezik.

A parlamenti bizottság kiküldetéséhez nem járulhat hozzá. E tekintetben azokhoz, amiket Erődi Harrach Tihamér mondott, nincsen hozzátenni valója. Nem volna helyes parlamenti prakszis, ha a bíróság elé tartozó ügyeket parlamenti bizottságok után akarvának elintézni. Kérde a tuloldalt, hajlandók volnának-e olyan ügyeket is parlamenti bizottság által elintézteni, amelyben egyik vagy másik ellenzéki képviselő van közelebről érdekelve. A hatáskör szétválasztása alkotmányjogi biztosíték, amelyet könnyelműen felrugni épen az ellenzéknek nem szabad. A maga részéről ilyen prakszishoz nem járulhat hozzá. (Helyeslés.) Ha a nemzetgyűlés azt tapasztalja, hogy a bíróságok nem állanak a helyzet magaslatán, akkor a törvényhozás kötelessége a jogrend helyreállítására alkalmas eszközöket igénybe

venni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az illetékes bíróságoktól elvonjanak olyan ügyeket, amelyek hozzá tartoznak.

Beniczky vallomása két részből áll: Az egyik pertid támadás a kormányzó ellen; a másik pedig a tanuvallomás, amely azonban semmi újat nem mond. Teljesen helyesli azokat az intézkedéseket, amelyek dr Vass József tett és kijelenti, hogy a magyar kormány a végsőkig el van szánva a legszigorubb eszközök igénybevételére is, hogy a kormányzó tekintélyét megvédje.

(E szavaknál a kormánypárt feláll és hosszasan tapsolva tüntet a kormányzó személye mellett.)

Ha azt akarjuk, hogy ebben az országban rend legyen, ha azt akarjuk és feltételezzük, hogy ezt mindenki akarja, hogy az országban a jogrend tekintélye s tisztelete meg legyen, akkor a nemzetgyűlés első kötelessége az, hogy a legnagyobb tekintélyt ebben az országban egyhangulag megvédje az ilyen támadásokkal szemben. *Azoknak, akik azt akarják, hogy a törvény tisztelete az egész vonalon megmaradjon első kötelességük, hogy azt a törvényt, amelyet a kormányzó védelmére hoztak, maguk is tiszteletben tartsák.*

Mit mondott Horthy fővezér Siófokon.

Bethlen ellenkezője mellett tanuszkodhat, amit Beniczky vallomásában mondott.

Válaszol Beniczky vallomásának arra a részére is, amely az ő szemé lyével foglalkozik. Mindenki tudja, hogy abban az időben bizonyos ellenforradalmi cselekmények történtek, amelyeknek nagyrészt a közvélemény a katonai különítményeknek tulajdonította. Gróf Andrássy Gyulával lement Siófokra azért, hogy a fővezér figyelmét felhívják arra, hogy a közvélemény ezeket a cselekményeket bizonyos katonai különítményeknek tulajdonítja és ott a fővezér intervencióját és szigorú fellépését kérték, ha ez bebizonyosodik.

Természetes, hogy 5 év után minden egyes szóra, amit mondott, vagy amit más urak mondottak,

nem tud emlékezni. Egyre azonban emlékezik és ez az, hogy a kormányzó semmi olyat nem mondott, amivel csak a legtávolabbról is arra lehetett volna következtetni, hogy ezeket a cselekedeteket helyben hagyja, vagy a maga részéről indítékot ad. A kormányzó kétségbe-vonta azt, hogy ezeket a cselekményeket katonai személyek hajták végre és kilátásba helyezte azt, hogy a maga részéről a legszigorubb megtorlást fog alkalmazni abban az esetben, ha ezek a katonai különítményekről behíonyosodnak. Csak annak az ellenkezője mellett tanuszkodhat, amit Beniczky a vallomásában mondott.

Bünpártoló, aki nem tesz a Somogyi-Bacsó ügyben vallomást a bíróság előtt.

A kormányzó sürgette a kormánynál Beniczky felmentésének megadását.

A kormány teljes garanciát vállal a nemzetgyűlés előtt, hogy azt, amit mond, úgy is fog történni, minden nyomot, amelyre rávezetik, a végsőkig kivizsgál és a legpártatlanabbul fog minden egyes hatóság eljárni oly irányban, hogy a bünygyre világosságot derítsenek.

— Ennél kevesebbet ígérni nem szabad, többet ígérni nem lehet.

— Az a vád, hogy a kormány nem tett meg mindent, vagy nem birt megtenni mindent oly irány-

ban, hogy a bünygyre világosságot derítsenek, semmi körülmények között sem áll.

— Beniczky már egy év óta ürde ti, hogy bizonyos titkok birtokában van, amelyek feltárása esetén a bünygyre fény derül és épen ő volt az, aki, amikor megidéztek, kijelentette, hogy nem tesz vallomást, mert a titoktartás kötelezettsége védi. Soha még az utolsó napokig senk kérte, hogy felmentsék a titoktartás alól. Épen a szociáldemokraták voltak azok, akik Beniczky felmentését kérték. Rögtön intézkedett is és kieszközölte a kormányzó hozzájárulását. Beniczky ugy látszik szintén a kellő időpontra várt és ebben van a politika, mert ne a az ügy valódi és gyors felderítése volt a szándéka, hanem az, hogy olyan perbe dobja az ügyet a közvéleménybe, amikor politikai zavart lehet vele kezdeni. (Helyeslés.)

— Ha azok a képviselők, akik azt állítják magukról, hogy erről az

Szénsavval teletöltött

Eva vizet igyunk

üdlt — frissit

Megrendelhető.

Márkus Jenő Hatvan-u. 22. Telefon 14.

üggyel bizonyos titkok birtokában vannak, (Felkiáltások a kormány-
párton; elő vele) és nem tesznek
vallomást a bíróság előtt, bűnpalás-
tolókká válnak. Rukkoljanak elő
ezek az urak a bíróság előtt bizonyos
tényekkel, mert különben úgy fog
eljárni velük szemben, mint bűnpa-

lástolókkal.

— Ha nem mentette volna fel Be-
niczyt a titoktartás alól, azt mon-
dott volna, hogy ő a bűnpalás-
toló. A kormányzó volt az, aki a
kormánynál sürgette a felmenté-
vény megadását.

Valami egyiptomi a király dajkameséje arról, hogy Bethlen akar kormányzó lenni.

Bethlen: Mindazok a kombiná-
ciók tehát, amelyeket egyesek a
dologhoz fűztek és amelyek oda-
irányultak, hogy ez az mód, a
melynek segítségével Bethlent el-
lehet választani a kormányzótól,
tevésekre bizonyult. Tessék egy kis-
sé valószínűbb vádalkal előállítani,
mert olyan egyszerűek, hogy a kö-
zönség legmeghezebb felfogásu része
is keresztül lát rajtuk.

zán komoly munkára irányítsuk
figyelmünket és hogy a külföld
előtt olyan magatartást tanusít-
sunk, amely ennek a nemzetnek a
presztízsét és tekintélyét az egész
vonalon megtartani képes.

Ha a tulajdon az a nézet, hogy
bizonyos ellenforradalmi cselekmé-
nyek állandó felbánytorgatásával
elfelejtik azokat a cselekménye-
ket, amelyek a forradalom alatt
leettek elkövetve, ez a legrosszabb
methodus a közvélemény előtt. Ez
csak arra vezet, hogy a mag-
yar közvélemény, amely ma már
utál minden forradalmi és ellen-
forradalmi cselekményt, rácsapjon
az asztalra és azt mondja: Elég
volt! Ennek a nemzetnek élni kell
és élni fog, ha az urak (a minisz-
terelnök a szociáldemokraták felé
mutat) nem is akarják. (Lelkes él-
jenzés és taps.)

Urbanics Kálmán esatlakozik
az elnök napirendi javaslatához, a
mi a Ház többsége el is fogad.

Igy áll a dolog egy levéllel is, a
melyet még senki sem látott, de
amely állítólag egy zsebben rejtő-
zik. Azt mondják, hogy létezik va-
lami Pomsomby-féle levél, amely
szerint olvasmit írta volna, hogy
alkalmas időben a magyar kor-
mányzó el távozzék helyéről s ma-
gát ülteti helyébe. Kénytelen ezt a
dajkamesét megcáfolni. A kultusz-
miniszteriumban világosították fel
arról, hogy ez az ur valami egyip-
tomi alkirály volt. (Viharos de-
vultság a Ház minden oldalán.)
Az ország érdeke az, hogy az iga-

Huszár Károly kijelentése a Somogyi-Borsó gyilkosságról.

Óriási vihar a szocialisták főbeszólásai miatt.

Huszár Károly: Szilágyi annak
annak idején azt mondta, hogy a
Huszár kormányának is része van a
Somogyi ügy eltussolásában. Ki-
jelenti, hogy a gyilkosság idején
nem találkozott olyan hivatalos
ténnyel, aki megbotránkozással
ne nyilatkozott volna arról a gyil-
kosságról.

is reánk kényszerített élet halál
harca volt. (Helvélés jobbról)

Klebelberg Kunó gróf: A dikta-
tura alatt 15 katolikus papot vé-
geztek ki: ez nem fáj nekik?

Huszár Károly: Miniszterelnök
sége előtt Beniczkytól sem hallotta
— hogy a gvanu olyan irányba te-
relődött volna, mint amilyenbe az
Az Újságban megjelent vallomás
alkalmával. Az akkori fővezér ur
is kiemeltette előtte, hogy a maga
részéről mindent el fog követni ah-
ban az irányban, hogy a katonai
hatóságok részéről semmiféle aka-
dályt ne állítsanak a nyomozás út-
jába. Mondjanak le tehát arról a
reményről, hogy a magyar közvé-
lemény parancsszóra Horthy Mik-
lós fejét szállítsa. (Általános he-
lyeslés a szélső baloldal kivételével
az egész Házban.)

Ezután Lendvay István szemé-
lyes kérdésben szólal fel.

Az interpellációs könyv felolva-
sása után az ülés 8 órakor véget
ért.

Lendvay közbeszól: Erről az ol-
dalról hozták divatba a gyilkossá-
gokat.

Piller Emil: Nem kellett volna
éltetni a háborút!

Huszár Károly: 1914-ben meg-
szavozták Németországban a hadi-
hiteleket.

Piller: De nem éltenezték a há-
borút.

Peuer: Németországot megtá-
madták.

Ere óriási felháborodás tör ki.
A képviselők helyükről felugrál-
nak, öklüket rázzák és ezt kiáltják
a szocialisták felé: Gyálatat! Min-
ket is megtámadtak. Áru, aki
ilyet mond! Hazaárulás!

Huszár Károly: A mi háborunk

Szabad a szőlőkivi el Németországban.

Az Olasz—Német kereskedelmi
egyezmény meghosszabbítása alkal-
mával Németország a friss szőlőre
eddig fennállott beviteli tilalmat
felfüggesztette.

Németországgal szemben a leg-
több kedvezmény alapján állván,
ezen beviteli tilalom felfüggeszté-
se velünk szemben is hatályos.

A borértékesítés mai nehézségei
közepette, nagy jelentőséget tulaj-
donítunk a friss szőlőre megnyitott
ezen kiviteli lehetőség elő kihasz-
nálásának, miért is szükségesnek
látjuk, hogy arról a szőlőgazda-
érdekeltséget idejében értesítsük s
így ideje legyen arra, hogy maga-
nak összeköttetéseket, piacokat sze-
rezhessen és amennyiben az elhe-
lyezés lehetősége tényleg megvan,
a szükséges szállítási eszközökről
idejekorán gondoskodhassék.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Ka-
mara felhívja tehát fentiekre a
szőlőbirtokosok figyelmét, megje-
gyezvén, hogy készségesen fogja a
Kamara elősegíteni ezen kiviteli
lehetőség kihasználását.

Enyhült a politikai feszültség Bethlen beszé- dének hatása alatt.

Budapest, június 16. Bethlen Ist-
ván gróf miniszterelnök mai beszé-
dére megnyhült a politikai fe-
szültség. Az egész Házban, így
kormánypárti, mint komoly ellen-
zéki oldalon is csatláon érdeklő-
déssel hallgatták a miniszterelnök
beszédét, amely igen nagy és mély
hatást gyakorolt az egész Házra.

A beszéd után számos képviselével
együtt Apponyi Albert gróf is me-
legen üdvözölte a miniszterelnököt.
Min értesülünk, Bud pénzügy-
miniszter a jövő hét elején nyújtja
be az indemnitást és ezzel együtt
az 1925—26. évi költségvetést. A kor-
mány hat hónapos felhatalmazást
kér.

Hindenburg beszéde az ifjúsághoz

Berlin, június 16. Hindenburg
birodalmi elnök ma a német főisko-
lai ifjúság és a német diákság gaz-
dasági segítő egyesületeinek kül-
döttségét fogadta. Hindenburg bi-
rodalmi elnök az üdvözlésre a követ-
kező szavakkal válaszolt:

— Tudom, hogy az inség ideje
még nem ment el egészen, azonban
az eddig elérték alapján reméli,
hogy yezt az időt felesen le fogjuk
küzdeni. Örömet fejezte ki afelett,

hogy az egész német diákság képví-
seltette magát a szélrózsa minden
irányából és ezzel az egységben
való összefogást látja, felszólította
a diákságot, hogy ápolják és erő-
sítsék ezt az egységet, amely a né-
met nép jövőjének egyedüli alapja.
Helyezze k a hazát — mondta Hin-
denburg, a pártok és a világnéze-
tek fölé és akkor Önök a jelen főis-
kola ifjúsága megfogják élni né-
pünk boldogabb jövőjét.

Új vasútvonalakat építenek Csongrád-Szalmaterenyében.

Budapest, június 16. A népszö-
vetség által engedélyezett beruhá-
sokon kívül az államvasut is új
vasútvonalat épít. Már dolgoznak a
szatmármegyei új vasútvonalon,
amely Mátészalkát és Fehérgyarmat
köti össze. Az építkezést már
tavasszal megkezdték és a Fehér-
gyarmat—Kocsord közötti vonal-
részt rövidesen már át is adhatják
a forgalomnak. A Mátészalka—Fe-
hérgyarmat közötti vasútvonal el-
készültével a Fehérgyarmat—Ga-
csa—zajtai vasútvonalat összeköti
Mátészalkával és ezzel Csongrád-
mármegye északkeleti csüskéje
ismét megnyílik a vasútforgalom
számára.

A német birodalom megalapítása napját nem avatják nemzeti ünneppé

Berlin, június 17. A birodalmi
gyűlés 193 szavazattal 130 ellenében
elvetette azt az indítványt, hogy
január 18-át, a német birodalom
megalapításának napját nemzeti
ünneppé deklarálják.

Az indítvány ellen szavaztak a
kommunisták, szociáldemokraták,
demokraták, a centrum- és a nép-
párt.

Wolff Károly vasárnap Debrecenbe jön.

A Keresztény Nemzeti Liga deb-
receni osztálya vasárnap, e hó 21.
napján, délelőtt a vármegyeháza
dísztermében közgyűlést tart. Ez
lesz a debreceni osztály ötödik
közgyűlése, melyre lejön Wolff
Károly is, a Liga elnöke, továbbá
Bernáth István, Biber Gyula, Hu-
bert Ottó, Rausch Aladár, Bánó
László.

A közgyűlés egyik program-
száma Wolff Károly beszéde lesz.

ÓRIASI JÉGVIHAR SOMOGY- BAN.

Somogyszob, június 16. Somogy-
szob és Bollhás község határára teg-
nap délután 5 órakor nagy jégvi-
har szántott végig. A vihar mind-
két községben, de különösen So-
mogyszobon igen tetemes kárt
okozott. Barátai pusztán egy tábla
dohánypalántát teljesen tönkre-
 tett a jég. Több helyen lecsapott a
villám. Hohenlohe herceg uradal-
mának telefonhálózatát megsemmi-
 tette s az uradalomhoz tartozó Kiss
Imre béreslegény a villámcsapás
áldozata lett.

A MIT HIRDET ma az Ingóság-
közvetítő (Hatva-u. 1. ref. püspöki
bérpalota, az udvarban). Telefon
11-99. Az Ingóságközvetítőnél a leg-
jutányosabb árakon és kevés pénz-
zel is beszerezhet mindenféle olesón.
Heti vagy havi részletfizetésre is
adunk: gyermekágyakat, gramofon-
okat, ebédlő- és háló villanyluszto-
reket, petróleum-lámpákat, fali,
ingá és ébresztő órákat, székeket,
futószőnyegeket, összecusokható vas-
ágyakat, asztalokat, szép diványo-
teketkat, férfi és női ruhákat, férfi-
ruhászövegetek hozzávalókkal, —
egész és félhálókat, szalongarnitu-
rákat, egyes butordarabokat, vász-
nakat, függönyöket. Páratlan al-
kalmi vételek: hat darab ebédlő-
szék bőrhuzattal, teljes borbélymű-
hely berendezés, komplett-ablaktok
spalettákkal, 3x4 m smyra sző-
nyeg, virágcsereptartók, bádogte-
tős koresmai puft, egy lóra való lö-
szerszám, Schöber-ágyak, tennisz-
rakkettek. Keresünk megvételre
benesereket, varrógépeket, butoro-
kat és mindenféle ingóságokat. A

TANCZER G. GYÖRGY
a kezdő és vörös hangszerkészítő.
Bathfány ucca 13. szám.
Elvállalja tenniszrakkettek
szakszerű hurozdást és javítást
**Kérje mindentől
a „Debrecen“-t.**

**KLEBELBERG MINISZTER
RAGALMAZÓJÁT JOGERŐSEN
ELITÉLTÉK.**
Budapest, június 16. Magyar Im-
re hírlapírót a bíróság Klebelberg
Kunó gróf megrágalmazása miatt
egy hónapi fogságra ítélte. Ezt az
ítéletet a tábla, majd most a kuria
jóváhagyta, amely jogerőssé vált.

Hirdetmény.
Alulírott pénzintézetek értesítik betéteiket, hogy további in-
tézkedésig ugy fohó s Am Ám, mint betéti könyvecskén elhelyezett
összegek folyó évi **JULIUS hó elsőjétől** kezdődőleg

lára szóló betéteknél 10 %	2 havi lekötéssel 12 %
1 havi lekötéssel 11 %	3 havi lekötéssel 13 %

maximális kamatot fognak téríteni,
A betétkamatadót az i tétetik viselik.
Debreczen, 1925. június hó 16-án.

Alföldi Takarékpénztár R. T. Belvárosi Takarékpénztár Debreczen
Általános Forgalmi Bank R. T. Fiókja
Debreczeni Első Takarékpénztár Magyar Általános Takarékpénztár
Debreczeni Hit Bank R. T. Debreceni Fiókja.
Angol Magyar Bank Debreczeni Fiókja.

Ne ölj.

A debreceni bírósági tárgyalások csak úgy ontják a hírlapok számára a szenzációkat. És a perrendszertelen lefolytatott büntető tárgyalások hü tükröt mutatják a háborús és az ezt követő idők szomorú arculatának.

A gyermekvásári kalandornő — senki sem biztos benne, hogy Spiegel Róza-e, vagy Szücs Iren — is amolyan békebeli szélhámosással kezdte meg pályafutását, a mindenkori idők Gauthier Margitjainak bizonyos jóindulatu szentimentális muszával s csak a háborút követő idők felfordulásai közt üti bele könyvét a Büntető Törvénykönyv különböző szakaszaiba.

De azért az egymást követő törvényszéki tárgyalások forgatagában is vissza-vissza tér a debreceni közönség hangulata a szombati tárgyaláshoz, melynek méltó befejezéseként egy öt esztendő fegyházban tetés marasztaló ítélete képezte a végső akkordot.

Fábrý Kálmán, aki egyik debreceni klub kártyaszobájában lelőtte játszótársát, Szathmáry Tihamért, megérdemelte az ítéletet, melyet a reá kiszabható büntetésnek nem is teljes mértékében rótt rá ki a bíróság. Vétett, nemcsak a polgári, de a vallásérkösi törvények ellen is, főbenjáró büntetést követvén el. Embert ölt. A legdrágább emberi kincsét, az életet vette el az egyik embertársától, azt az életet, amelyért annyi éjszakát virraszt keresztül az orvosi tudomány, melynek megtartásáért elkeseredett harcot folytatnak, meghosszabbításáért minden elképzelhetőt elkövetnek az orvosok, egész az ehaló szervezetbe oltott éter- és kámforinjekciókig.

És ugyanakkor, mikor a felvilágosult, kulturált emberszeretet az emberiség legdrágább kincsének tartja az emberi életet, Fábrý Kálmán borgözös fővel, a kockázatos játékszenvedély hevében lelőtte embertársát, ismerősét, talán napokkal előbb jóbarátját, aki szintén egyik szánalomraméltó beteg volt ennek a szintén kórosan elgyöngült korszaknak.

Mert a Fábrý-Szathmáry-büntető egy tükrödarabja a békebeli idők után következő korszaknak. A háború tette az emberek elbirálása előtt olesóvá az emberéletet, jogosulttá az önbíráskodást, fölélegessé a kötelességszerű munkát. Ezek a felfordult idők hajtották az embereket a munkanélküli megelhetés mámoros világába, a könnyű uton való pénzszerezés utvesztőjébe.

Bűnös Fábrý Kálmán, de bűnéért nem egyedül ő a felelős, Szathmáry Tihamér pedig nemcsak Fábrý Kálmán és a véletlen áldozata, de martírja az erkölcsi felfogásában lezüllött korszaknak is.

Meghatódott lélekkel állottunk meg a szerencsétlen sorsu Szathmáry Tihamér tetemrehívásánál s ugyanolyan szánó érzésekkel vetők tudomásul a Fábrý Kálmán öt esztendő ítéletét. Nem akarjuk védeni az elítélt vádlót, de nem tudjuk tőle megtagadni sajnálatunkat sem.

Egyetlen vigasztalásunk pedig csupán az marad, hogy a törvényszéki tárgyalások felvillanó tükrödarabjaiban meztelenül látják viszontlátórnai a mai kor képét az emberek, akik megriadva a látottaktól, sietnek lelkük mélyére szállani elgondollásaikban.

Es nem igyekeznek tovább szórni embertársaik közé a gyűlölet magvait, melyek oly gyakran vezetnek az emberi életet kioltása felé, hanem a vallásérkösi és földi igazságszolgáltatás tiszteletében s az egymás iránti megbecsülésben gyarapodva, nem feledkeznek meg egyetlen pillanatra sem arról, hogy az isteni és emberi parancsolatok egyik legkiáltóbbja az marad: Ne ölj!

A temetői incidensben a bizottság nem látja a képviselők mentelmi jogának megsértését.

Budapest, jun. 16. A mentelmi bizottság ma délután 1 órakor Fáy Gyula elnökletével tartott ülésén mentelmi jogukon esett állítólagos sérelem tárgyában tartott mentelmi bejelentést tárgyalta. A bizottság elhatározta, hogy javasolni fogja a nemzetgyűlésnek, mondja ki, hogy az említett képviselők mentelmi jogán sérelem nem esett.

A bizottság nem kereste, hogy a

rendőrség által kiadott parancsnak mik voltak az előzményei, ellenben megállapította, hogy a temetőben megjelent képviselők a rendőri intézkedésnek nem akarták magukat alávetni s annak ellene szegültek.

A bizottság javaslatával szemben Rupert Rezső és Horváth Zoltán kisebbségi véleményt jelentettek be.

Budapesten egy százados felesége temetésén agyonlőtte magát.

Budapest, jun. 17. Ma délután a Farkasréti temető halottas házából temették volna Majthény Gyula százados feleségét. A temetésen megjelent az elhunyt fiatal asszony férje is, aki mielőtt a teme-

tési szertartás megkezdődött volna, előrántotta revolverét és szívenlőtte magát. Tragikus tettének oka még ismeretlen, valószínű, hogy a fájdalom ragadta a végzetes lépésre.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén Rácz Lajos a hajdumegyei inséggel kapcsolatban segítséget kér.

Budapestről jelentik: Az Országos Mezőgazdasági Kamara tegnap tartotta közgyűlését, amelyen Mayer János földművelésügyi miniszter hosszabb beszédet mondott és felhívta a gazdatársadalmat, hogy intenzívebben vegyenek részt a kamarák működésében. Vásáry István, Ploosz István, Botlik József és Jármay István felszólalása után Rácz Lajos, a deb-

receni mezőgazdasági kamara igazgatója, a hajdumegyei inséggel kapcsolatban olesó kamatozású hitelnyújtást és vetőmagszükséglet biztosítását kérte.

Az elnök Almágyi Imre gróf biztosítja közgyűlés tagjait, hogy minden egyes felszólalást a kamara igazgatósága részéről honorálni fog és a szükséges intézkedések megtörténnék.

Színház

A SÜT A NAP

Tegnap esti előadásán parázs kis ünneplésben résztvevők a közönség és egykori iskolatársai Bolók Józsefet, aki egyik legjobb szerepét: a tanítót játszotta. Nemesek sok tapsot, de habérkoszorút is kapott, valamint egy ő, mint Kardos Géza a Simkovitsné kertésztől kikérült és a darabhoz méltóan stilszerű buzávirág csokrokat. A nézőtér földszintjén nagy közönség mulatott a legkiválóbb magyar darabok egyik legnépszerűbbjének jó előadásán, melynek sikeréből különösen Csapó Mária, László, J. Lukács Juliska, Csolnakossy, Rajz, Virágháty, Unger és Császár Róziát vették ki részüket. Pompás figura volt a Markovits cigány klarinétosa.

UFERINI NEM LÉP FEL A VIGSZINHÁZ MOZGÓBAN.

Nyilatkozat.

A világhírű Uferini illuzionista csoport Debrecenbe érkezése kapcsán olyan hírek kerültek forgalomba, — sőt plakátokon és röpdulakon is napvilágot láttak, hogy Uferiniék az egyik helybeli mozgószínpadán is fellépnek a Csokonai-színházbeli vendég szereplésük után.

Mint a csoport igazgatója kijelentem a nyilvánosság előtt hogy Uferini csupán a Csokonai-színház színpadán lép fel és vendég szereplése után a társulattal együtt Szegedre utazik.

A mozgószínházban már csak azért sem lehet fel, mert a díszletei, technikai berendezései és művészi produkciói csak komoly nagy színpadon érvényesülnek.

Debrecen, 1925. január 16-án.

Darányi Ernő,

az Uferini társaság igazgatója.
Előttünk: Müller Mátyás,
Thury Levente.

Színházi irása jelentése

Uferini társulatával ma szerdán kezd meg vendégjátékát, csodás mutatványokkal.

Uferini fogalom a csodák terén is. Az egész világ elismerte már, hogy Uferini és társulatához hasonlót ember még eddig nem produkált. Hozzájárul a megfoghatatlan mutatványokhoz a könnyedség és elegancia, amelyekkel a csodával határos produkciókat bemutatja, úgy hogy méltán rászóghat a bübajos jelzőre, mellyel mindenütt kiüntették.

Uferini és társulata szédületes búvészelőadásai szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton este 8 órakor kezdődnek. Vasárnap két előadást tart a mester és pedig délután 3 és fél és este 8 órakor.

Előre váltsa meg jegyét az Uferini előadásokra, ha ezt a csodát látni akarja.

A mozgószínházak műsora

VIGSZINHÁZ: Mindenki könyve, mindenki filmje „A Biblia”, — mind a két rész egy előadásban. — 3 óras előadások.

URANIA: Fox világatrakció, — Barbara La Marz és John Gilberte parádés szereplésével „Arab szerelem” afrikai kaland 5 felvonásban.

Elsőrendű kelengye-üzlet!! Kardos László

cégnél

Debrecen, Kossuth-u. 9.

Alapítási év

1831.

Határozott árak!

Fehérneműk, asztalneműk, dővnműk, paplanok, matrácok, takarók, kendők, mindennemű vászonok, zubbkendők, harisnyák

Kiváló anyagok!

Szakszerű kiszolgálás!

METEORBAN: Csütörtökön „A győzedelmes asszony” és „Szökik a nóm”, két sláger egyszerre! Előadások 7 órától. Csak felnőtteknek nagy kíséző műsorral.

TÁVIRATOK

GYUJTOGATÁS OKOZTA A GYÖNGYÖSI TÜZVÉSZT.

Gyöngyös, június 16. A tegnap este megtartott hatósági tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűzvést — valószínűleg gyújtogatás okozta. A hatósági megállapítás szerint az összes kár 900 millió kor. Az első hírekkel szemben megállapították azt is, hogy csupán 12 ház égett le.

LÉDERERNE JUNIUS 30-ÁN ÁLL BIRAI ELÉ.

Budapest, jun. 17. Ma kütűtők a főtárgyalást a rablógylkos Lederer Gusztávné ügyében. Denk Tivadar tanácsa június 30-án kezd meg a büntető főtárgyalását.

FEILITCH ARTHUR MEGHALT

Kolozsvár, jun. 17. Feilitch Arthur báró tegnap nagyernyei birtokán meghalt.

A MAGYAR-BOLGAR FUTBALLMÉRKŐZÉS EREDMÉNYE.

Szofióból jelentik: A magyar és bolgár futball csapatok reváns mérkőzése 2:1 arányban végződött a bulgárok javára.

SMITH FŐBIZTOS EGÉSZ NYÁRON DOLGOZNI FOG.

Budapest, jun. 16. Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos májusi jelentése csak június végén jelenik meg. A főbiztos nem utazik szabadságra, hanem egész nyáron dolgozni fog.

AZ EGYEDI GYLKOS SÜLYOS BETEG.

Soproni jelentés szerint az öt-tani törvényszék június 22-én kezdi meg az egyedi gylkos büntényének tárgyalását. Frohreich Ernő, a gylkos, sulyos betegnek fekszik az ügyészség fogházában.

SENTE AVATTAK BERNADETTE.

Róma, június 16. A lakosságnak nagy érdeklődése mellett tegnap avatták sentté Bernadettet, a lourdesi csodák hősnőjét. Délután a pápa meglátogatta a Szent Péter templomot, hogy bemutassa hódolatát az új szent előtt.

LETARTOZTATTAK A BÉCSI HAMIS HIRTERJESZTŐT

Bécs, június 16. Tannenbaum Teofil rikkanosot, aki Benes eseli külügyminiszter elleni merényléről álhirt tartalmazó röpiratokat terjesztett és annak eredetét nem nem tudta bizonyítani, letartóztatták.

Makulatura

papír

kapható

lapunk nyomdájában

(volt Bika mozgószínház helyiségeiben, József kir. herc.-u. 1.

A „Debrecen” telefon száma: 732.

Hogy folyt le a mezőgazdasági munkások küldöttségjárása a városházán.

Mi az igazság a Dr. Magoss György polgármester ellen intézett támadásban. — A polgármester válasza és intézkedése a küldöttség kérelmére.

Dr. Magoss György nyilatkozata az ügyről.

Tegnap számunkban már foglalkoztunk azzal a méltatlan támadással, melyet az egyik fővárosi napilap dr. Magoss György polgármester ellen azért intézett, mert — szerinte — a polgármester ridegen elutasította a debreceni földmunkások kérelmét. A földmunkások tudniillik azt kérték, hogy a mezőgazdasági munkabéreket emeljék fel a gazdákat első sorban debreceni munkások alkalmaztatására kötelezzék.

A nevezett napilap vádjával szemben módunkban van nyilvánosságra hozni azt az intézkedést, melyet a kérelem vétele után, máj. 10-én dr. Magoss György polgármester tett. A polgármester határozata így szól:

A helybeli munkások érdekében.

— „A m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 38000—1924. VI. I. sz. körrendeletével köteleltségem tétele, miszerint törvényes jogkörömben mindent kövessek el abban a tekintetben, hogy a munkaadók az aratási és cséplési munkákra első sorban a helybeli — minden körülmények közt azonban a hivatásos mezőgazdasági munkásokat szerződtessek, vagyis azokat, akiknek ily munkák végzése képezi kereseti és jövedelmi forrásukat. Hangsúlyozza a körrendelet, hogy lehetőleg csak akkor szerződtessek a helybeli munkaadók távolabbi községbeli munkásokat, ha helyben és a szomszédos községek munkásai a munkaszükségletet kielégíteni nem tudnák.

— Kitér a körrendelet arra is,

A polgármester nyilatkozata.

Dr. Magoss polgármester a határozattal kapcsolatban a következőképpen válaszolt a nála járt küldöttségnek adott választ és felfogását: — Ezekből kitünően megtettem azt, amit a folyamodók érdekében módomban állott megtenni. Ami tovább a köztém és a küldöttség tagjai közt folyt beszélgetést illeti, annak minden részletére pontosan nem emlékszem, mert arra különös súlyt nem fektettem.

— Tény az, hogy a küldöttség útján figyelmeztettem a munkásokat, hogy tülhajtott igényekkel ne lépjenek fel a munkaadókkal szemben. Ebben a munkaalkalmak nagyon szátkában levő szegény házakban mindnyájunknak le kell fokozni életigényeinket s kevesebbet kell dolgoznunk, mint a békéidőben. Utaltam arra, hogy mi, a szellemi munkások, békebeli fizetésünknek csak bizonyos százalékát kapjuk. En például csak 44 százalékát a polgármesteri békebeli járadalomnak. Ennek dacára — ha sokan panaszkodva is — igyekszünk ellátni becsülettel feladatunkat, kövessék a mezőgazdasági munkások a tisztviselőkar példáját. És pedig annyival inkább, — mert ha a munkások a munkaadók érdekei ellen törnek, azokra nézve a termelés hovatovább lehetetlen lesz s ennélfogva kevesebb lesz a munkaalkalom. S a munkások úgy fognak járni, mint az Aesculus kutyája, mely a szájában húst vitt keresztül a vízen s mikor a víz tükörében meglátta a saját képességét, ettől el akarta ragadni a szájában látott húst. Természetes, hogy e közben a sajátját is a vízbe ejtette. — Figyelmeztessék őket, hogy a nagy munkanélküliségnek az én megítélésem szerint ma is az egyik oka, hogy a

hogy a gazdasági munkálatok lehetőleg részes művelési módon biztosítottassanak.

— Ebből a rendeletből folyó köteleltségem folytán a Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége helyi csoportjának panaszos beadványa alapján a panasz megvizsgálása a szükség esetén a 11—1925. mb. számú határozatának revízió alá vétele iránt a Debreceni Mezőgazdasági Bizottságot megkeresem.

— A panasz tárgya az, hogy a Mezőgazdasági Bizottságnak fenti számú határozata a mezőgazdasági munkásokra sérelmes, mert a megállapított irányberek olyanok, melyek távolról sem elegendők arra, hogy a mezőgazdasági munkások munkabéreinek békebeli szintjét csak meg is közelítse, így a létfenntartást nem biztosítja.

— A panasz másik része arra irányul, hogy a helybeli munkaadók a helybeli munka nélkül álló mezőgazdasági munkások felfogadását mellőzik, így figyelmen kívül hagyják a körrendelet egyik rendelkezését s e helyett vidéki munkásokkal szerződnek.

— A panasznak erre vonatkozó részét illetően szintén megkeresem a Mezőgazdasági Bizottságot, valamint a Debreceni Gazdasági Egyesületet, hogy az idézett körrendelet rendelkezéseinek figyelembe vételével a helybeli gazdák között hasznos oda és kövessenek el minden, hogy a helybeli gazdák között a helyben nagy számmal munka nélkül levő mezőgazdasági munkásokkal szerződjenek.

munkások a kívánt bérrel nem egyenlő ellenértéket szolgáltatnak. Igyekezzenek tehát igényeket mérni, mert ha a gazdák a szomszéd községekben aránytalanul olcsóbban kaphatják a munkásokat, akkor erkölcsileg sem lehet őket arra szorítani, hogy helybelieket alkalmazzanak.

— Arról, hogy a békében 18 kg buza volt a napszámber, a mezőgazdasági bizottság által megállapított irányberek szerint pedig csak 5 kg lenne — emlékeztetem szerint köztünk nem volt szó. Ez színezése, bővítése a tényállásnak — a hírlapi közleményben éppen úgy, mint több más pont is, amikre reflektálni nem kívánok.

— A hírlapi közleménynek arra a tendenciájára, hogy a közvélemény előtt a munkásoktól elvárás elcsúszása állítassam be, — csak annyi a megjegyzésem, hogy vállalom ezt a minősítést, ha a cikk írója mutat az országban egy másik embert, aki a saját hatáskörében a munkanélküliség enyhítésére többet igyekezett tenni és többet is tesz, mint én.

BAGDI ANTAL



Párisi holtvadrátszalón

TEJ-PIAC

Specialista örök ondulásban, jótállással, 10 évi praksis Párisból Henné hajfestésben, min-

den elfestett haját kijavít garanciával, a legszebb és legolcsóbb parókkák készítése örök hullámokkal

Három jelölt pályázik a megüresedett bősörményi polgármesteri állásra.

Legnagyobb pártja dr. Szállkay Antalnak van. — E hó 25-én jár le a pályázati határidő.

Paksy Károly hajdubősörményi polgármester halálával megüresedett Hajdubősörmény város polgármesteri állása. Eddig úgy volt, hogy az állást nem fogják hamarosan betölteni, hanem helyettesítéssel fogják ellátni a polgármesteri állást. Most azonban, mint értesülünk, a polgármesteri széket rövidesen választás után fogják betölteni s az állásra már ki is írták a pályázati hirdetményt.

E szerint a pályázati határidő június 25-én jár le déli 12 órakor. Mint beavatott helyen értesülünk, három pályázók meg a hajdubö-

sörményi polgármestereséget és pedig dr. Szállkay Antal közigazgatási tanácsos, Magi Kálmán ugyancsak városi főtisztviselő és dr. Somossy Béla ny. szolgabíró.

A választási mozgalom Hajdubősörményben már megindult. A jelek szerint a legnagyobb pártja dr. Szállkay Antalnak van, ki nagy népszerűségnek örvend a polgármestert választó hajdubüvárosban. Erősen szervezkedik Somossy Béla, valamint Magi Kálmán pártja, de a legnagyobb valószínűség szerint a választási küzdelemből Szállkay Antal kerül ki győztesen.

Sulyos kimenetelű kardpárbaj a Csaba-egyesület delegáltja és Weisz Ferenc igazgató között.

Antiszemita incidens a football pályán, folytatás a vivóteremben. — Párbajbírósg döntött az ügyben. — Tegnap folyt le a párbaj.

Még ez év tavaszán történt, hogy egyik football mérkőzésen több Csaba bajtársi egyesületi tag, mikor a DEAC gólt kapott, a zsidókat szidalmazni kezdte. Meghalotta ezt az egyik páholyban ülő Weisz Ferenc, a debreceni Műszaki Rt. igazgatója, aki maga is sportember és magából kikelve odament a Csaba ifjakhoz és felszólította jelentkezésre azt az urat, aki a zsidókat szidta. Mikor azonban senki sem jelentkezett, reprodukálhatatlan kifejezésekkel élt; mondván azért, mert nem áll elő a sértés elkövetője.

Másnap a debreceni Csaba bajtársi egyesület nevében Torma G. és Görgei József felkeresték Weisz Ferencet, hogy adjon elégtételt az egyesületük részére a sértéséért. Weisz megnevezte Waldmann Jenőt és Hajdu Jenőt. A négy megbízott összeült tárgyalásra, azonban megállapodni nem tudtak. — mert sehogy sem akarták Weisz megbízottjai akceptálni azt, hogy Weisz a Csaba egyesületet sértette meg s azt hangoztatták, hogy csak azt a személyt sértette meg felük, aki a zsidókat szidta.

Mint hogy a megbízottak megállapodni nem tudtak, párbajbírósgot kértek kiküldeni és bejelentették, hogy a Csaba egyesület sorsolás útján Szentkirályi László orvosnövendéket delegálja Weisz Ferenc ellen.

A párbajbírósg tagjai Weisz

Elfogott sokszoros tolvaj.

Az elmúlt napokban a kertészekben sorozatos betöréses-lopásokat követelt el ismeretlen tettes. Több napi nyomozás után a detektívek megállapították, hogy a lopásokat Molnár Imre tiszafüredi 29 éves kocsis követte el. ki május 15-én jött Debreczenbe. A Földy detektívcsoporthoz embeire aztán lecsípték a tolvaj kocsislegényt, s előállították a

rendőrségen. Kihallgatásakor eleinte tagadásban volt, később bevallotta, hogy ő járt a lakásban Vékony Sándor Viola utca 21, ifjú Nagy József Szegfű-utca 15., a Sestakertben Dinyés Gyuláné Komlóssy-ut 62., Suta József Komlóssy-ut 58. sz. a. lakosoknak, itt feltörte a baromfiólat és egy hizlalt libát, egy tyukot és a lugásban talált pár nőt is elvitte. Az ifjú Kovács József Szabolcs-utca 15., id. Kovács József Honvéd-utca 9. e), Zoldon Izsák Szeceuny-tAa-d-pelöb-m, r. Izsák Széchenyi-ut 18., hol 3 tyukot a kakással együtt vitt el, Szabó Mihály Hortobágy-utca 7. sz. lakosok kárára ilkövetett lopásokat szintén ő követte ell.

Bevallotta, hogy ezeken kívül néha ki-kirándult Balmazújvárosra is, ahol különböző lopásokat követett el. Ezek után a rendőrség Molnár Imrét őrizetbe vette és ma átkísérték a kir. ügyészségre.

A „Debreczen” telefon száma 789.

Hírek

Milyen idő várható.

Hazánkban az idő változékony, szeles jellegét megtartotta, és azonban csak itt-ott fordult elő, — alig mérhető mennyiségben. A hőmérséklet erősen súlygált: nappal ugyan elérte a 20 fok Celsius, éjjel azonban a keleti részekben 10 fok Celsius alá szállt. Leghidegebb volt Egerben: 6 fok Celsius.

Jóslat: Tulnyomóan száraz és csendesebb idő, hőemelkedéssel.

— **Rickl Antal kinevezése.** A kormányzó Rickl Antal debreceni vasgyári főosztályvezetőt, a magyar ifjúsági Vöröskeresztet megbízottjává kinevezte.

— **Kormányzói elismerés Bottka Géza ny. ezredesnek.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy Bottka Géza ny. állományú ezredesnek a Nemzeti Munkásvédelem körül szerzett érdemeiért elismerése tudtul adassék.

— **Az ébredők sajtópöre Feleky szerkesztő ellen.** Budapestről jelentik: Mint emlékeztetés, a bíróság az Ébredő Magyarok Egyesülete által indított sajtópörben két heti fogságra ítélte Feleky Gézát, a „Világ” szerkesztőjét. A tábla az első bírósági ítéletet helyben hagyta. — A vádlott fellebbezett.

— **Tornavizsga az izr. leány polgári iskolában.** Az izr. hitközség Deák Ferenc utcai polgári leányiskolájának tegnap volt a tornavizsgálata, előkelő és díszes közönség jelenlétében. A tornavizsgát a Himnusszal nyitották meg. Majd az egyes osztályok zenés szabadgyakorlati feladatokat oldtak meg. Általában a női polgári iskola tornavizsgálata a legszebben sikerült s annak megrendezéséért az agilis tornatanárnőt illeti a legteljesebb elismerés.

— **Pollermann főorvos előadásának programja.** Mint már jelentettük, a Stefánia-Szövetség és a Közegészségi Egyesület vasárnap délután 11 órai kezdettel az Urániában előadást tart, melyen Pollermann Arthur főorvos, miniszteri osztálytanácsos ismerteti az anya- és csecsemővédelem legfontosabb kérdéseit s vetített képekkel illusztráltan mutatja be az amerikai anya- és csecsemővédelem nagyszabású szervezetét. — A mozgóképek sorrendje a következő: I. Napközi Otthon. Hogyan gondozzák a kegyelkesülő szülőknek a gyermekeiket. (1 felvonás.) II. Ápolónőképze Amerikában. (1 felvonás.) III. Az anya egészsége: a gyermek egészsége. (2 felvonás.) IV. A legnagyobb kincs. Mindent a gyermek ért. (2 felvonás.) V. A nő az otthon egészségének őre. (1 felvonás.) VI. A védőnő hivatala. (2 felvonás.) — Jegyek a páholyülések kivételével ingyenesek s úgy ezek, mint a páholyülések esütörtöktől kezdve a Népjóléti hivatalban kaphatók s az előadás napján a pénztárnál. — A páholyülés ára 10.000 (tízezer) korona.

— **Az Ady-asztaltársaság ma szerdán délután fél 6 órakor az „Angol Királynő” Ady-szobájában fontos összejövetelt tart.** A tagok feltétlen megjelenését kérem. Vaghy-Benyovszky Pál elnök.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mind azoknak, akik a statusquo izr. elemi iskola gyermekelőadásának akár erkölcsi, akár anyagi érdekeit előmozdítani szívesek voltak, továbbá Kardoss Géza színigazgató urnak, aki az előadáshoz szükséges kellékeket szívesen kölcsönözve átengedvén, az előadás sikeréhez nagyban hozzájárult, ezúton mond hálás köszönetet az iskola igazgatóság.

Mig a milánói Scala színházról a zene a bősörményi moziig jut.

Az első rádió — szélhámos.

Néhány nappal ezelőtt elegáns szürkeruhás monoklis fiatalember nagy sárgabőr aktatáskával hónaalatt megjelent a közeli Hajduböszörményben. Ott az egyik szállóban megszállt, majd a nyakába vette a város. Hajduböszörményben több helyre beállított és a budapesti Elektra R. T. megbízottjának adta i magát. Majd rádióállomások felszerelésére tett ajánlatot.

Sok helyen bizalmatlanul fogadták az idegent, de több helyen hitelt adtak szavainak, pedig az illető közönséges szélhámos volt. — Egyébként dr Lengyel Istvánnak adta ki magát. Többek között megjelent Wagner és Baetalos mozitulajdonosnál s kapacitálta őket, hogy szereltessek fel egy rádióállomást. A mozitulajdonosok kisidegenkedve fogadták az ajánlatot, de amikor kijelentette, dr

Lengyel, hogy a rádió felszerelésével fölöslegessé válik a zongoristatartás, mert hiszen a zenét ha éppen úgy tetszik, a milánói „Scala” színházról is hallgathatják a rádió útján, — akkor aztán elkormányozott arcuk s megrendelést megtették.

Persze megfelelő előleget is vett fel a rádió-ügynök ur. akiről pár nap múlva kiderült, hogy a budapesti kir. ügyészség hasonló ügyek miatt körözi és soha sem állott az Elektra R. T.-vel összeköttetésben. A jó bősörményiek természetesen ezek után feljelentést tettek a közben Bősörményből eltűnt szélhámos ellen.

Most a hajduböszörményi szereplése miatt is körözik a titokzatos dr Lengyel Jánost, akinek bizonyosan a címe is hamis, a neve is álnév.

Czigány a szekrényben, öt napos mulatság és egyéb történetek a Dugó csárdából.

Egy nagyszabású mari epilógus a debreceni törvényszék előtt.

A régi jó világra emlékeztető mulatság folyt le 1924 január 17-én Buday Gyula vendéglőjében, a közismert Dugó-csárdában. — Néhány gazdász mulatott itt, össze-vissza öt nap, öt éjjel egyfolytában. Közben ráuntak a cigány nélkül való mulatozásra, azért megkérték Egri Sándort, aki rendszeren a csárda körül szokott dolgozni, hogy hozzon cigányt. — Egri bement Hadháza székere és kihozott onnan egy cigánybandát azzal, hogy jó kereset lesz. — Mikor megérkezett, minden áron bent akart maradni ő is, az urakkal mulatni. Azonban ittassal lévén, bizalmaskodni és kellemetlenkedni kezdett, mire kidobták. De Egri csak vissza tért, amikor aztán Budayék kiakarták tuskolni, leverte a lámpát és kiszaladt.

Magánlakásért vétsége és ingóvagyon rongálásának vétsége miatt vonta felelősségre Egri a debreceni törvényszékben dr Serly Jenő táblabíró ítélőtanácsa. A vádlott azzal védekezett, hogy mikor ő vizszatért, az ajtó nem volt bezárva, tehát nem erőszakkal hatolt be és azért akart bentmaradni, mert azt várta, míg a cigányokat kifizetik. Előadta még, hogy az egyik gazdász azt követelte tőle, mondja a koresmárosnak, hogy nagyszabású ur. Erre ő azt felelte, hogy nem ismer koresmáros nagyszabású urat.

Tanuként kihallgatták az egyik gazdászt is, aki elmondta, hogy Egri, akit cigányért küldtek el, mikor visszatért, benn akart maradni mulatni, de nem engedték. E után elmondja, hogy dobta ki és hogy verte le a lámpát Egri.

Szembesítés után a vádlott azt mondja, hogy a tanu nem is tudhatja, mi történt, annyira fe voltak rugva, hiszen már harmadnapja mulatnak.

Kihallgatták a zenészeket is, a kik közül Várad Miklós nagybőgős azt vallja, hogy azért nem ment el Egri, mert azt akarta hogy

őket fizessék ki, azonban nem fizették.

— De később kaptak pénzt? — kérdi az elnök.

— Harminchat nótát huztunk, majd feldöltünk, de egy fillért sem kaptunk. Kimentünk egy vakancsoszhoz és ott ettünk egy kis kaposztát, meg nyers szalonnát az urakkal együtt, de azért sem fizettek egy krajcárt sem. „Mikor a Budai nagyszabású ur lakásában Egrivel a dulakodás volt, én tiltetem a nagyszabású, ezir belebujtam a szekrénybe”.

A törvényszék Egri Sándort magánlakásért vétségéért két heti fogságra 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A felek fellebbeztek.

— **Kirándulás a Bocskay kertbe.**

A világitási vállalat tisztviselő-kara vasárnap nagyszerűen sikerült kirándulást rendezett a Bocskay kertbe. A kirándulásra a meg-hívott vendégekkel együtt hetven személy vett részt.

— **A debreceni ügyvédi kamara köréből.** A Budapesti Közlöny (Hivatalos lap) június 16-iki keddi száma szerint, a debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr Tápay Károly debreceni ügyvédet önkéntes lemondása, dr Gedeon Gyula berettyóújfalui ügyvédet Csanádpalotára költözése, dr Latos Imre földesi ügyvédet elhalálása, dr Madarassy Gyula komádi ügyvédet elmebetegsége folytán a névjegyzékből törölte. Előbbinek dr Eötvös Dezső püspökladányi, utóbinak dr Maar Gyula, komádi lakos ügyvédet rendelte ki irodájára gondnokául. Továbbá dr Borbély Miklós debreceni ügyvédet a dr Buczy Ferenc volt debreceni ügyvéd irodá gondnokj tiszté alul felmentti és helyette újabb irodagondnokul dr Nagy Sándor debreceni ügyvédet rendelte ki.

MARKOVITS ANDOR KOMIKUS KOMIKUS BALESETE.

Sebesülés nem történt, csak nadrágra volt szükség.

Markovits Bandi komikus nemcsak a színpadon, de a balesete is komikus volt tegnap délután.

Kinn sétált a Nagyerdőn, mikor találkozott Rajz Ferencel, aki motorbiciklizett a Simonyi úton.

— Gyere ülj fel — mondta Rajz Ferenc — a hátsó ülésen valóságos páholyban ülhetsz.

Markovits fel is ugrott. Egy ideig nem is történt semmi baj, de közben jött a villamos.

Rajz Ferenc, aki nem egészen biztos még a bicikli kormányzásában s egy kicsit he is gyuladt a későn észrevett villamos közellététől, egyet fordított a biciklin, amely inogni kezdett jobbra-balra.

Markovits, aki úgy gondolta, — hogy sokkal jobb a földön fekdülni még kifacimitott lábakkal is, mint a villamos alatt, esetleg lábak nélkül, kiugrott a bicikli hátsó üléséből.

Talpra ugrott, nem is sérült meg — mindössze szörnyen fázott a bal lába. Megtapogatta, hát nem volt rajta nadrág, miután annak fél szarát leszakította a motorbicikli ülés kiszögölő réze.

Az utcai közönség nagy derűtlensége és gaudiuma közt Markovits Bandi beszaladt kengyelűtő tempóban a Margit fürdőbe s innen telefonált be a színházhoz, hogy küldjenek ki egy nadrágot a számára.

Markovits Bandi meg is fogadta — hogy nem ül többet motorbiciklira, vagy legalább is addig nem, míg Rajz Ferenc nem tanul meg biztosan kormányozni.

— **Értesítés.** Értesítjük a villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszközrendő munkálatok miatt a következő he-lyeken és időben nem lesz áramszolgáltatás: F. hó 17-én szerdán reggel 6—7 és délután 3—4-ig; Isopotály-, Kékes-, Salétrom-utakon. Déli soron és a Varga-kertben; — reggel 6-tól délután 4-ig pedig a Szoboszlói úton; — F. hó 18-án, esütörtökön reggel 6-tól délután 4-ig a Széchenyi-uton, Tisztviselőtelep, Széchenyi-kert, Kishegyesi-ut és Hatvan-utcai kertben és ezek környékén. — Vil. Vállalat.

x JÖN: **Lerbier kisasszony legénylete.**

— **Kazánkovács balesete.** Haja János kazánkovács a Veréb féle börtgyárban dolgozott. Munka közben a kazán tetejéről lecsuszott s úgy esett a bal sarkára, hogy sarkosontrepedés; szenvedett. Sérülésével a mentők Lónyay utca 37. szám alatti lakására szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. A balesetért senkit sem okol.

— **Harctéren elesett fia után való bánatában öngyilkos lett.** Nagy-dobos községben Kiss Jánosné sz Veres Zsuzsanna 50 éves asszony a szállójukban levő lugasban felakasztotta magát és meghalt. Hozzá tartozóinak vallomása szerint, az Elemér nevű fia után való buszkodása tette olyan buszkodórrá, hogy öngyilkosraagot követelt el. — A fia a harctéren esett el.

— **Másfél milliárd a budapesti gyermeknap eredménye.** A budapesti gyermeknap végső eredménye egy milliárd 517 millió 334 ezer korona. Ma készült el az országos gyermekvédő liga budapesti gyűjtésének teljes átvizsgálása és le-számolása. — A végeredmény több mint másfél milliárd korona.

— **Használt ruhát a fogházakból szabaduló raboknak.** A fogházak-ból szabaduló rabok felruházására használt felsőruhát, fehérneműt és cipőt kér a fogházmisszió vezetősége. Adományok névvel és lakás-cím-mel ellátva a Kossuth-utca 33. sz. alá a kaphoz adandók. Min len adomány hirlapilag nyugtázunk.

Legolcsóbb, legjobb és legkellemesebb természetes ásványvíz

Mohai Ágnes

Egyedárusítás és forrástár:

Csanak József K. R. T.

TELEFON 70. DEBRECZEN, PIAC-UTCA 51 SZAM

Viszonteladóknek eredeti forrásárak

Jelentkezzenek az aratásnélkül maradt munkások. A földművelésügyi m. kir. miniszteriumnak 28.000-924. számú rendelete szerint f. évi július hó 1-ig bejelentendő — hogy mennyi a városban az aratási és eséplési munka nélkül maradt mezőgazdasági munkások száma. Felhívtnak az érdekeltek, hogy evégből a hatósági munkakövetítő hivatalnál (Széchenyi-u. 3. sz.) f. hó 20-ig jelentkezzenek.

Évzáró ünnepély a Dóczyban. A református leányközépiskola, tanítónőképzőintézet és polgári-leányiskola 1925. évi június 18-án, délelőltől 10 órakor, a Kossuth utcai templomban évzáró ünnepélyt rendez. Sorrend: 1. Fennálló ének. 2. 236. dics. 2. verse (rég). 3. Imádkozik Szele Miklós lenyközpiskolai vallástánár. — 4. Beethoven: „Isten dicsőssége“, énekl. a tanítónőképzőintézet énekkara. 5. Kone Anrélné közös tanárkari elnök évzáró beszéde. 6. Scott: „Felfelé, ég-felé“, énekl. a leányközépiskola énekkara. 7. 179. dicséret 10. verse (rég).

x JÖN: *Lerbier kisasszony le-gényelete.*

Iffjúsági vöröskereszt ünne-pély. Mint az újságokban is olvashattuk, az utóbbi napokban egyik ifj. vörös kereszt ünnepély a má-sikat érte, különösen a ref. elemi is-kolákban, ahol pedig csak nem ré-gőn alakultak meg ezek a kis vöröskeresztes csoportok. Az előbbiek hez hasonló, lélekemelő ünnepély zajlott le f. hó 13. és 14-én d. u. a Rákóczi-utcai ref. elemi iskolá-ban, ahol a nagyszámmal össze-gyűt közönség közt megjelent — Rickl Antal helyi megbízott, a deb-reczeni és hajdumegyei ifj. vörös-keresztes csoportok központi ve-zetője is. Szépen-szebb szavakatok, énekszámok s jelenetek képezték a jól összeállított műsort, amelyek mind a haza- és emberbaráti szere-tetek ügyét szolgálták. A legna-gyobb dicséret illeti az iskola ve-zetőségét a kitünően sikerült ünne-pély rendezéséért.

Tíz legény rablóbandája a tör-vényszék előtt. Lakatos József ál-mosdi gazdát 1918 novemberében, a forradalom kitörésének első he-teiben megkereste 10 legény: Meny-hert László és 9 társa. A gazda akaratán kívül meg kellett, hogy vendégelje a legényeket, akik mi-után ettek-ittak s miután berugtak, elmentek Bay Sándor földbirtokos kastélyába, ahonnan nagyon sok értékes holmit elraboltak. A deb-receeni törvényszék Koháry tanácsa-dr Mező Sándor ügyész és dr Acél Jenő védő perbeszédeik után Meny-hert Lászlót és 8 társát fejenként hat-hat havi börtönre, Krasznai Józsefet pedig 3 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

x JÖN: *Lerbier kisasszony le-gényelete.*

Egy millió korona pénzbüntetés a csendőrrég megrágalmazásáért. Özvegy Tóth Mihályné házánál lakott Hornyá János csendőr. Sok perpatvar s kellemetlenkedés folyt a háztulajdonos és lakó között, ami nek a vége az lett, hogy Varga La-jos, Tóth Mihályné fogadott fia kérvényt adott be a belügyminisz-teriumhoz, hogy a csendőrt tegyék el onnan. A kérvénybe azt is bele-vette, hogy a csendőrkerületi pa-ranesnokság Hornyá csendőrnék 50 rendbeli bünnét takarta el, nehogy napfényre kerüljenek a viselt dol-gai. Ezért a kitételért hivatalból felhatalmazásra üldözőndő rágal-mazás vétsége miatt indult meg az eljárás Varga Lajos ellen, akit a Serly-tanács a tegnapi főtárgyalá-son 1 millió korona pénzbüntetésre ítélte. A felek felebbezték.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debreczent.

Mészáros-késsel szurta le társát.

Hat hónapi börtönre ítélte a törvényszék.

1923 november 4-én, a vágóhid közelében levő kis korcsmában együtt ittak Szabó József és Mik-lós Sándor meszáros segédek, több legény társaságában. Ivás közben a két meszáros legény összeszó-lakozott és csakhamar verekedni kezdtek. Szétválasztották őket; ek-or Szabó félrelépett, kivette a tokból kését, megfordult és szó nél-kül mellbe szurta Miklóst. A le-gény olyan súlyos sérülést szenved-tett, hogy még két év múlva is gyógykezelte magát. Szabó a

tegnapi törvényszéki tárgyaláson azzal védekezett, hogy Miklóst őt fojtogatta és ezért szurta meg. A kihallgatott tanúk, köztük Safrau-ka József, azt vallották, hogy bár fogdosták egymást a legények, de hogy Szabót fojtogatta volna Mik-lósi, azt nem látták. A Serly ta-nács Szabót súlyos testisértés bü-nítettében mondta ki bűnösnek és ezért 6 hónapi börtönre ítélte. Dr Bod Kálmán királyi ügyészégi al-elnök súlyosbbitásért, a vádlott pe-dig enyhítésért felebbezett.

Sport

A nagyerdei uszodaavató országos uszóverseny feltételeit kiírták.

A Debreceni Uszók Egyesülete által folyó évi június 28-án dél-után, a nagyerdei városi uszoda-ban megtartandó uszodaavató or-szágos uszóversenyére a DUE ki-írta a verseny feltételeit, melyek a következők:

1. Gyermekeversenyek: 50 m mell uszás, 50 m hátuszás, 50 m gyors uszás.
2. Ifjúsági versenyek: 50 m mell-uszás, 50 m hátuszás, 50 m gyors uszás, 3x50 m vegyes staféta.
3. Debrecenieknak: 100 m mell-uszás, 50 m oldaluszás, 3x50 m ve-gyes staféta.
4. Hölgyversenyek: 100 m mell-uszás orsz. nyílt, 50 m átuszás or-szágos nyílt, 50 m gyors uszás or-szágos nyílt, 3x50 m vegyes staféta orsz. nyílt.
5. Főversenyek: 100 m melluszás orsz. nyílt, 100 m hátuszás orsz. nyílt, 100 m gyors uszás orsz. nyílt, 200 m melluszás orsz. nyílt, 400 m uszás, 3x100 m vegyes sta-féta orsz. nyílt, 4x100 m gyors uszó staféta orsz. nyílt.
6. Müugrás: 3 előirt ugrással, 3 szabadon választott előirt ugrás-sal, fejes előre nekifutással, kar-letevéssel, Auerbach csuka helyből, félfürdő előre.
7. Vízipóló. Pálya hossza 50 mé-t. Nevezéseket legkésőbb június 24 este 6 óráig, Aczél Imre ker. elő-adó címére, Debrecen.

Az országos nyílt versenyek szá-mai külön tisztelet-díjazottak. A versenyen a MUSZ verseny-szabályai az irányadók.

Kettős futballmérkőzés a nagy-erdei sporttéren.

Régen nem látott sportatrakció-ban lesz része vasárnap a deb-receeni sportpublikumnak. Kettős fu-tballmérkőzés kerül lejátszásra a DTE nagyerdei sporttelepén, ame-lyek magukban is szép sportot nyújtottak volna. A DTE folytatja küzdelmét a Corinthian-vándor-dijért és ezúttal Budapest székesfő-város csapatával, a BSE-vel kerül össze. A BSE a hajdani FTC vezér, Malaky Mihály vezetése alatt áll és tekintélyes játékerőt képvisel. A DTE-nek mindenestre a leg-jobb játékerőt kell kijátszania, ha győzni akar. A DTE mindenestre ambicionálja a győzelmet és a leg-jobb csapatával áll ki, mert mint a mérkőzés győztese a szegedi AK-al kerül össze. A vasárnap másik at-trakciója a DKASE—Szolnoki Máv. sportegylet mérkőzés lesz.

A szolnoki csapat egyike a közép magyarországi kerület legjobb esz-patának és csak gyöngébb gólará-nya miatt vesztette el a bajnoki címet.

A DKASE-val való találkozás ei-sőrangú sportot ígér, mert a keres-

kedők a tavasszal koloszális formá-ban voltak és így kemény küzdel-met fognak vívni a jóképeségű szol-noki csapattal. A két mérkőzés a DTE nagyerdei sporttelepén lesz.

Észak—Kelet ifjúsági válogatott mérkőzés

lesz vasárnap Miskolcon. A keleti kerület ifjúsági szövetségi kapitá-nya a mérkőzés előkészítésére csü-törtökön ifjúsági trialmérkőzést tart Nyiregyházán a debreceni és nyiregyházi játékosok bevonásával Debrecenből a következő játékosok jelöltettek ki:

Hübner, Csonka, Vince, Horvát, Bobák, Kines (DVSC), Toroczky, Kohajdai, Kertész (DEAC), Fekete II., Weiszhaus (DTE), Kerezi, Sa-rok és Beluch (DKASE).

A játékosok csütörtökön délután 2 órakor indulnak a Nagyállomás-ról. Cipőt, nadrágot, harisnyát kö-telesek magukkal hozni. Esetle-ges akadályoztatásokat szerdán es-téfer jelentésk be a kerületnél az ifjúsági kapitánynál.

A DKASE

csütörtökön este 8 órakor labda-rugó szakosztályi ülést tart.

Születések. A debreceni álla-mi anyakönyvi hivatalnál a mai mai nap folyamán a következő születéseket jelentették be Poresin Kálmán hivatalosolga, — lleány Aranka Viktória, Gungen Zsuzsán na ceseléd, leány Zsuzsánna, Keme-esei Eszter ceseléd, fiu István, Ka-tona Imre államrendőr, leány Mag-dolna, Vajda Béla állatorvos, fiu József Gábor, Bató István bodnár mester, fiu István. — Kiss István kishérlő, fiu Mihály. — Veres Fe-rence asztalossegéd, fiu halva szü-letett, Jelinek Jakab főpatkóló-mester, leány Mária Magdolna, — Somlai József szövetségési igazga-tó, leány Márta Mára, Varga Juli-anna npsznő, fiu János.

Halálozások. A debreceni álla-mi anyakönyvi hivatalnál a mai mai nap folyamán a következő halá-lozásokat jelentették be. Babel Ist-ván gk. 5 hónapos, Pesti-u. 4. Gu-lyás Erzsébet ref. 17 hónapos, Pesti-utca 4. Farkas Juliánna rk. 3 hó-napos, Pesti-u. 4., — Szücs Gizella Magdolna ref. 12 napos, Porozslai-ut 6., Nagy Lajosné Kertész Róza ref. 40 éves, Kápolnási-u. 4., Szilá-gyi János ref. 49 éves, Kerekes Gé-za-u. 16., — Nagyházi János ref. 61 éves, Maróthy György-u. 12., — Brusz László rk., Tiszabogdány, — özv. Hajdu Istvánné Nagy Juli-ánna ref. 68 éves, Sallétrm. 18.

Az evang. iskola vizsgálatainak sorrendje. 17-én szerdán de. 11 órakor háláadó istentisztelet. 18-án de. 9 óratól a IV. oszt. vizsgálja. — 18-án d. u. óratól az I. oszt. vizsgálja. 19-én d. e. 9 óratól a II—III. osztály vizsgálja. A vizsák a temp-lombantartatnak. A fiu- és leány bábunkák kiállítás a vizsák-telek alatt az I. oszt. teremben lesz. — Könyvtár: Beiratás július 13.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

TÖZSDE

Egy aranykorona árfo-lyama a dollár pénzárfolya-mán számítva 14.383 papír-korona.

Értéktőzsde

A tegnapi lanya irányzat ma még nagyobb mértékben folytatódott és a piacra kerülő áru már nyomta az árfolyamokat.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irány-zat kissé lanyhább volt, a buza és a tengeri egy árnyalattal, rozs na-gyobb mértékben olcsóbbodtak. A tengeriben élénkebb forgalom ala-kult ki.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 522 fél—525, egyéb 520 —522 fél; 77 kilós tiszavidéki 527 és fél—530, egyéb 525—527 fél; rozs 405—410; tak. árpa 320—330; sör-árpa 380—420; zab 450—470; ten-geri 302 fél—307 fél; korva 235—240.

Zürichi zárlat

Zürichi zárlaton Budapest 72.50.

Ferencvárosi sertsévsár.

Nyíltvásári maradvány 1391, ér-kezett 18, elkelt 143. Árak: könnyű 18, nehéz 19—20. Zártvásáron nem fejlődött ki üzlet.

Ló és szarvasmarhavóság.

A mai lóvásárban közepes fel-hajtás mellett kis kereslet mutat-kozott. A jó minőségű ló ára négy-millió koronánál kezdődött, míg a silányat 400 ezer koronáért is le-hetett vásárolni.

Annál nagyobb volt a felhajtás a szarvasmarhapiacra, de a keres-let itt is csak közepes volt. Árak: szopós borjú kg-ként élősúlyban: 10—14000, vágómarha 7—10.000, az ökörnek párja 8—12 millió, fejős tehén darabonként 3—8 millió K.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	Tel	Ellát
Dollár	7351 K	71236 K
Angol font . . .	14000 K	347000 K
Hollandi forint . .	29 10 K	2848 K
Francia frank . . .	390 K	3399 K
Svájci frank	1.785 K	13864 K
Léva	510 K	518 K
Cseh korona	2096 K	2118 K
Lira	2734 K	2762 K
Lel.	28 K	330 K
Dinár	227 K	1249 K
100 n. mártka . . .	15700 K	16864 K
Lanzel mártka . . .	1 475	13629
Osztrák korona . .	9990	10050

Egész finom fehér filc kala-pok a legdivatosab forrásban 136 ezer koronáért kaphatók Kalap a-szomben, Piacc-u. 9.

x Csűrös Béla festőművész mű-termi képekállítás (Péterfia-u. ref. fő imnázium, II em. 6. alatt) nyíltva van: Vasárnap 10—12-ig, hétköz-nap pedig 10—12-ig 3—6-ig.

NYILT-TER.*

Arésés Tegdes szabónál. Részlet-fizetés mellett is. Péterfia-ucca 42.

Feladó szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap a.-s. nyomdájában.

Egész magyar honban híre jár már annak: Nincs a kerek földön párja FEUERMANN nak börtöndör, retikült, Nagy utikazettát, Mindent legolcsóbban És a legjobbát ad. PIACC-UTCA 44 SZ.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdú-Öld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczéi Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és hereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Tűzifa vagontételben és apró, a legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Márványmozai, cementlapok, betonárúk, sirkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreczeni Működgyáránál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építéskészítő cégélől kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. sz.

Carbolineum nagyon olcsón kapható, Stern festéküzletében. Piac-utca 10. Bikával szemben. Telefon 856.

Terméskő, falazásra alkalmas — kapható a Debreczeni Működgyárban. Fűrdő-u. 2.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönségnek szíves figyelmét felhívni, hogy nőikalap üzletemet áthelyeztem Arany János-utca 34. számú házamba. Kérve további szíves pártfogását, tisztelettel Jungreis Mari.

Női kalapok a legújabb divat — Jungreisné, Arany János-utca 37.

Délutáni órákra egyszerű, arany kettős kényvelést állatok. — Dolgozó jellegű Tiszántúlihoz.

Intelligens fiatal asszony szoptatós dadának vagy gyermek mellé vidékre vagy uradalomba elmenni. Cim a kiadóban.

Sajáttermésű vörös kádorka és fehér bor hordéként eladó. Rákóczi-u. 36.

Angol vizsla, kutyakedvelőnek olcsón eladó. Veres-u. 23. udvari lakás.

Jóhangú zongora kiadó, Péterfia utca 26.

Elveszett sötétszürke kandurmacska, Aki Kut-u. 6. szám alá visszaviszi, vagy nyomra vezet magas jutalomban részesül.

Női ruha varrását vállalom háznál és házon kívül. — Értekezni Schönnél Piac-u. 6.

Gyümölcsöket termelőktől kisebb-nagyobb mennyiségekben veszünk, Csapó-u. 21. pincében.

Mosni, vasalni házhoz járók — vagy vendéglőbe is elmegyek. Simonyi-út 2. hátul az udvarban.

Német úri fiatalember elmenni nyáron gyermekekhez „Vidékre is” jellegű Hajdúföldhöz.

Komoly, szorgalmas rőfös, rövidárú segéd állást keres. Cim a Tiszántúlinál.

KERESLET

3-4 milliós kölcsönt keresek a tisztességes kamaton felül. Nyáron gyümölcsösök ellátom. Poresin Viktorné, András-ut 28.

10-15 millió kosztkamatos kölcsönt ingatlan fedezetre keresek. Cim Tiszántúliban.

A Fonciére Biztosító Intézet — Piac-utca 61. sz. irodaszolgát keres lehetőleg nyugdíjazott b. listások jelentkezzenek.

Géplakatos tanulók fizetéssel felvétetnek Ehrenreich Sámuel, — Arany János-u. 37.

Koszorukötésben teljesen jártas önállóan dolgozni tudó leányt felveszek, ki varráshoz is ért előnyben. Fehértói temetkezési intézet, Dégenfeld-tér 4.

LAKÁS, ÜZLET

Üzlethelyiség, — irodának vagy más célra alkalmas, — átadó. Előnyös feltételek. Bővebbet: Dieker, Hatvan u. 36.

Különbejárati butorozott utcai szoba, előszobával azonnal kiadó. Rákóczi-u. 19.

Piac-utcai 3 szobás lakás jutányosan átadó. Cim a kiadóban.

Utcai butorozott szoba alkovval, 3 ágyas, kiadó Weisznál. Széchenyi-u. 23.

Nagyerdőn Julius—augusztus hó ra két, esetleg egy szobát konyhával keresek Bika bérház I. em. 3.

Egy szoba konyhás lakásomat elcserezném nagyobb, esetleg ráfizetéssel. Beresényi-u. 26. középső

Butorozott szoba központban garconnal azonnalra kiadó. Hüvelyes utca 6.

Butorozott szerény udvari szoba, esetleg telejs ellátással kiadó. Miklós-u. 25.

Rákóczi-utca 20. számú ház nagy udvarral, beköltözhető lakással olcsón eladó.

Azonnal kiadó Különbejárati utcai butorozott szoba Varga-u. 45.

Kétágyas különbejárati elegáns szoba Piac-utcán kiadó. Cim a kiadóban.

Különbejárati butorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70.

Egy szép butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Iskola-u. 8.

Butorozott utcai szobát keresek Kossuth utcában vagy környékén, lehetőleg fűrdőszobával. Leicher mérmék, Nagyerdei úszodaépítés.

ÁLLÁST KAP

Jó számoló kiszolgálóleány fűszerüzletbe azonnali elbírásra felvétetik Szabó, Wesselényi-tér 2. sz.

Az újonnan megnyitott „Józsa” női divatszalonba Zöldfa-u. 7. szám. — I. segéd és 2-3 tanulóleány felvétetik.

A Fonciére Biztosító Intézet — Piac-u. 61. sz. irodaszolgát keres, lehetőleg nyugdíjazott B. listások

Lakatos tanulók fizetéssel felvétetnek Nagy Sándor lakatos mesternél, Csemete-u. 13.

Főzésben jártas minden két tagu családnak azonnal felvétetik. Hunyadi-u. 24. emelet.

Ügyes fiu tanulónak felvétetik Springer könyv-, papír-, irodai cikkek, fényképezési szaküzletébe. —

Keresek megvételre vagy bérbe egy szűri kis házat, ki-sebb darab földdel. Cim a kiadóban.

ÁLLÁST KERES

Tanulóleány felvétetik Révész — Pethő varrodába, Piac-u. 58.

Gyors és gépirónó, perfekt, hat évi gyakorlattal, állást keres. Boldogfalva-u. 1.

ELADAS

Eladó 2 lóra való kocsiszerszám, 20-30 literes tejes bádóg. ürtekezhetsni: Nyomató 12.

Öndődon, Veréb dűlőben eladó 4-6 hold föld. Értekezhetni: Batt-hyány utca 17, ügyvédi iroda. —

Hortobágyról hazajött marhát legelőre, esetleg teletetésre vállalkoz: Csapó 23.

Csimosán butorozott szoba azonnal kiadó.

Korona vendéglő

kimérésében CSAPÓ-UTCA 17. SZ

uradalmi fajbor

literenként 12000 K kapható

Eladó modern uri szobabutor minden elfogadható áron Bálint asztalosnál, Kossuth-u. 5.

Automobil hat üléses, üzemképes olcsón eladó. Értekezhetni Siró ma lomtulajdonosnál Hajdunánáson.

Eladó 2 lóra való kocsiszerszám 20-30 literes tejesbádóg. Értekezni Nyomató-u. 12.

Eladó a Woloffka-telepen 3 hold kaszáló. Értekezni Nyomató-u. 12.

Roeskany herli nyaraló teljesen berendezve kiadó. Paál, Király-u. 5. sz. földszint.

Egy teljesen jó autó alváz üzemképes motorral, négy hengeres sürgősen eladó. Cim a kiadóban.

Leszerelt vezetékli kagyló, leöntővel, esővel-kezel eladó. Arany János utca 33.

VEGVES

Antik ágy, barok és különböző hálók lószőrmatracok, garderoztükrök, festmények meglepő olcsón eladók. Széchenyi-u. 6.

Mindenféle butor eladó. Homokkert, Buidós-utca 34. alatt. Két-szobás lakás kiadó.

Ló- és tehéntrágya szalmaért kifuzarozható Piac 57. számú háztól

40 hold jó legelőre vállalkoz marhát vagy birkát, vagy fejőstehenet lehetőleg egy tételben azonnalra. Cim városgazdai hivatalnál. Dégenfeld-tér 5.

Vagyongelosztás miatt Péterfia utcán nagy telki fele házrész eladó. Cim a kiadóban.

Házi szalonka eladó. Libakert-utca 14. szám.

Ágyak, szekrények, sifon, divány és különféle butorok, asztali spór sürgősen olcsón eladók. József kir. here-utca 17.

Automobil, üzemképes, hatüléses, olcsón eladó. Értekezni Siró malomtulajdonosnál, Hajdunánáson.

Munkásleányokat felvesz a debreceni működgyár. Fűrdő-utca 2.

Segédleányok francia munkára felvétetnek. Khon Sarolta divatter-

Hortobágyról hazajött marhát legelőre, esetleg teletetésre vállalkoz. Csapó-u. 23.

Világos és nagy üzlethelyiség központ átadó. Cim a kiadóban.

Homokkert, Oláh Károly-utca 58. magános udvár, 2 szoba, konyha, speiz butorral vagy anélkül eladó, esetleg bérbeadó, azonnal beköltözhető.

Szabolcsmegyei községben egyedüli malom teljesen új berendezéssel (olaj- és kásmalom) azonnal eladó vagy bérbeadó. Bővebb felvilágosítást nyújt — dr. Horváth Jenő ügyvéd, Bika épület.

Kétszobás lakást előszobával átveszek lépéssel. József kir. here-utca 17. sz.

Butorozott szoba szolid ur részére kiadó. Arany János-utca 20. sz. Keresztépület.

EGY SZOBA KONYHAS

Lakást

azonnalra keresek. — Cim a kiadóban.

Tűzifa árlejtés.

A debreczeni református egyház és iskolái részére szükséges, mintegy 40 waggon I. oszt. hasáb tűzifa szállítására „zárt írásbeli árlejtést hirdet”. Az ajánlatok 1925 évi június hó 22-én d. e. 12 óráig adandók be dr. Szabó Ferencz egyházi ügyvédnél József kir. hereceg-u. 35 szám, ahol a szállítási feltételek is megtudhatók

Küldöttség.

A Tavaszai idényre a

szövetek megérkeztek,

melyből elsőrendű elegáns férfiruhák készülnek nagyon jutányos árakban.

KERESZESI uridivat szabó, Varga-u. 1.

Tessék meggyőződni!

Pontos kiszolgálás!

V. H. 433-1925.

Árverési hirdetés.

A debreczeni járásbíróóság 1925. Pk. II. 10634. sz. végzése folytán 130.000,000 korona tőke, ennél megítélt kamatai 2925,850 korona ed igi és a még felmerülő köllségek behajtása végett Seprényi Béláné javára 1925. évi július hó 3 napján d. u. 3 órakor Debreczenben Telek-utca 5. számú háznál 36.700,000 koronára becsült ingóságok, u. m. bútor, 15 szekér stb. bírói árverésen a leg többet ígérőknek esetleg a becsáron alul is eladtnak.

Debreczen, 1925. június hó 9.

Szilágyi Lajos

bir. végrehajtó.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiírhatja

aszabadalmazott te-

regírtóval. Olcsó

árban kapható

STERN

estétköltésben, Piac-u. 11.

Bikával szemben.

Garantált minőségű termék

egérirtő díj andóan nap? rá e